PAL APASTALNAC COLOSSE VAROSBA IROTT LEVELE.

I. Réſz.

1.
PAL, IESVS Chriſtuſnac Apaſtala, az Iſtennec akarattya által, és à Timotheus atyafiu.
2 Azoknac az kic vadnac Coloſſe városban, az Chriſtusban ſient és hiw atyafiaknac, kegyelem néktec és békeſég az Iſtentől az mi atyánktól és az WR Ieſus Chriſtuſtól.
3 *a* Hálákat adunc az Iſtennec és az mi Wrunc Ieſus Chriſtuſnac attyánac, mindenkoron ti érőttetec könyőrguén.
4 Miuel hogy hallottuc à ti hiteteket az Chriſtus Ieſusbā, és mind az ſientekhőz való ſierelmeteket.
5 *b* Az mennyekben ti néktec el tőtt reménſégért: mellyet előſier hallottátoc az Euangeliumnac igaſſágánac beſiédéből.
6 Melly el iutott hozzátoc, miképpen ez világrais, és gyűmőltsőt teremt, miképpen ti nállatokis az napſágtól fogua, mellyen hallottátoc és meg eſmértétec az Iſtennec kegyelmét valóſágoſan.
7 Miképpen megis tanultatoc az Ephaphraſtól à mi ſierelmes ſiólga tárſunktól, ki az Ieſus Chriſtuſnac hiw ſiólgáia ti kőzőttetec.
8 Ki megis beſiéllétte nékűnc à ti ſiét lélec által való ſierelmeteket.
9 *c* Annakokaért mijs az melly naptól fogua azt hallottuc, nem ſiűnűnc meg ti érőttetec imádkozni, és kérni hogy bę tőlteſſetec az Iſten akarattyánac minden ertelméuel, minden bőltſeſéggel és lelki értelemmel.
10 *d* Hogy iáriatoc az mint az Wrhoz méltó, minden engedelemre, *e* mindē ió tſelekedeteckel gyűmőltsőt teremtetuén, és neuekeduén az Iſteni eſméretre.
11 Es minden erőuel meg erőſſiteſſetec, az ő ditsőſéges ereie által, minden őrőmmel való békeſéges ſienuedéſre és tűréſre.
12 *f* Hálákat aduán az atjánac, ki à ſienteknec őrőkſégeknec el vételére az világoſſágban, *g* minket álkolmatoſocká tőtt
13 Ki meg ſiabaditott à ſetétſégnec hatalmaiſágából, és az ő ſierelmes fiánac orſiágába által vitt
14 Kiben vagyon váltſágunc az ő vére által, az az, bűneinknec botſánattya.
18 *h* Ki à láthatatlan Iſtennec [abr]azattya minden teremtett[ek]nac előtte ſiűlettetett.

a: Az Apaſtal az ő modgya ſzerint el kezdi az leuelet, hala a Ieſus hog az Euangeliū altal az Iſten nec eſmeretire iutotta.

b: Az remēnſégen erti az merlet dolgot, tudni illic az őrőc eletet. Mondgya ſedig hog iſſen teket ſeretic, à mellyegbē el tőtt bodogſág ert, mert az őrőc eletnec remenſege fel indit az ſeretetre.

c: Miuel hogy meg nem vala rat az biue mindeneſtől tőkelleteſec. annakokaert megis hozzaioc valo io akarattyat ielentuen, azt mondgya hogi ő erettec kőnyőrőg, hogy az Iſten akarattyanac ertelmeuel meg gazdagodgyānac, melyben vagyon az igaz bőlt[...]

d: Az Iſ[...] karatt[...] ertelm[...] ge ez, [...] ő ak[...] ſzerin[...]

e Vag[...] denek[...] kedu[...]

f. Iſt[...] dere[...] az ſ[...] leua[...] az[...] tyo[...]

[...]kat mond, hogy az Iſtennec abraz[...] lattya az Iſtent. Minden te[...] remtőret, meg tartó[...] remtőttec. mi[...]

16 Mert ŏ általa teremtettec
mindenec, mellyec az ęgbe vad-
nac, és mellyec az földön, látha-
tóc és láthatatlanoc, akar királi
śiękec, akar wraſágoc, akar biro-
dalmoc, akar hatalmaſſágoc, min
denec ŏ általa, és ŏ reá nézue te-
remtettec.
17 Es ŏ mindeneknec elötte va-
gyon, és mindenec ŏ általa álla-
nac.
18 i Es az annya ſient egy ház-
nac teſtének feie, ŏ az kezdet, és
az halottac közzül elsŏ ſiülött,
hogy mindenec között ŏ légyen
fŏ.
19 Mert tettzet az atyánac ho-
gy minden tellieſſég ŏ benne lak-
néc.
20 k Es hogy az ŏ kereztének
vére által békeſéget ſierezuén, ŏ
általa békeltetné meg mindene-
ket magáual, ŏ általa (mondom)
mind az kic ez földön, mind az
kic az mennyekbe vadnac.
21 l Annac okaért titeket kic ré-
gen idegenec, és ellenſégec valá-
toc, az ti elméteknec gonoſi tſe-
lekedetekre való hailandóſága-
ért: moſtan bizonyára meg be-
kéltetett az ŏ teſtében való halá-
lánac által.
22 Hogy titeket tenne ſientecké
ſegyhetetlenecké, és ártatlanoc-
ká, ŏ maga elött.
23 m Hogy ha meg maradtoc az
hitben, erŏſſen meg fundáltat-
uán, és el nem táuoztoc az Euan
geliumnac reménſégétül, mel-
lyet hallottátoc, melly predikál-
tatott minden teremtett állatnac
mely ez ęgh alatt vagyon: mely-
nec én Pál löttem ſiolgáia.
24 Ki moſt örülöc az ti érötte-
tec való ſienuedéſimben, és az
Christus ſienuedéſénec maradé-
kát bę töltöm az én teſtemben, n
az ŏ teſteiért, az az, az annya ſient
egyházért.
25 o Melynec löttem én ſiolgáia,
az Iſtennec ſáfárláſa ſierint, mel-
ly bizatott én reám ti köztetec,
hogy az Iſtennec beſiéde bę tel-
lyeſednéc.
26 Tudni illic az titoc, melly el
röytetet vólt eleitöl és minden
idöktöl fogua, moſtan pedig
meg ielentetett az ŏ ſienteinec.
27 Az kiknec akarta az Iſten
meg ielenteni ez ditſöſéges titok
nac gazdagſágit az pogányoc kö-
zött, az az, Chriſtuſnac gazdagſá-
git ti köztetec, ki az ditſöſégnec
amaz reménſége.
28 p Kit mi predikállunc, intuén
minden embert, és mindent ta-
nituán minden bötſeſéggel: hogy
mindent tegyünc tökélleteſecké
az Ieſus Chriſtusban.
29 Melyre igyekezemis tuſakod-
uán az ŏ ereie ſierint, melly én
bennem hatalmaſon tſelekeſiic.

II. Réſz.

1 a MErt akarom hogy ez
tudtotokra légyen, mi-
nęmö tuſakodáſt ſienuedgyec ti
érötte-

Szol az Christus szenenec tizzerölis ... fokat egy feie ... nya ſient ... aznac, ... az ... vgy ki elö- tamad. ... öröc ... fött

n: Az Christus szenuedésenec nintsen semmi híja, mert az ö sebeiuel meg gyogiultunc mindnyaian hanem mivel hogy az Christus melle tarsul adatunc az szenuedesben. Rom. 8. Azert mig az tagoc nem szenuednec, az Christus szenuedesenec mind addig hija vagyon.
o: Apastalsagat bizonittya az Isten hiuatalaualis ki ötet rendelte apastalla az poganioc közöt.
p: Bizonsagot teszen az ö tiztiben valo hiusegeröl hogy tudni illic, igiekezic mindeneket Christushoz vinni, holot minden munkaianac elö mentet, tulaidonittya Istennec.
a: Mivel hogy az felsö capuregeben azt monda hogy neki mindenec felöl nagy szorgalmatossaga vagyon. Itt azert ie... lent...

... meg haluan az Christusban valo hit altal, most meny... az kic ez vtan hisznec.
... hogy az Colossebeliekis reszesec az Istennel valo ...o tetemenyeber, holot vegetis meg mondgya az ...sec, hogy tudni illic lennenc szentec es meg se... ...inket hogy ez tudomany mellöl el ne sza... ...mannac az ö Apastalsagabol ...et.

érőttetec,és azokért, à kic vad-
nac Laodiceában,és mind azok-
ért, kic nem láttanac engemet
ſiemély ſierint ez teſtben.
2 b Hogy vigaztaláſt vegyenec
az ő ſiiuőc,minec vtánna atyafiui
ſieretetnec általa, és bizonyoſon
el hitt értelemnec tellyes gazdag-
ſágánac általa egybe kőttettec az
Iſtennec es atyánac, és az Chri-
ſtuſnac titkainac meg értéſére.
3 c Melly Chriſtusban vadnac
az bőltſeſégnec és eſméretnec tel-
lyes kéntſei el rőytetue.
4 d Ezt mondom pedig ez vé-
gre hogy valaki titeket meg ne
tſallyon,hitető beſiéddel.
5 Mert iól lehet teſtben táuól
vagyoc tőletec,mind az által lé-
lekben veletec vagyoc,őrűluén és
látuán az ti rend tartáſtokat, és
az Chriſtusban való hiteteknec
erőſſégét.
6 Az miképpen azért vőttétec
az Wr Chriſtus Ieſuſt: acképpen
iáriatoc ő benne.
7 Meg győkőrezuén és fel ep-
pűluén ő benne, és meg erőſsűl-
uén az hitben, az miképpen ta-
nitattatoc, bőuőlkőduén abban
hálá adáſſal.
8 e Meg láſſátoc hogy valaki ti
bennetec ſakmánt ne veſſen az
emberi bőtſeſégnec, és tſalárd-
ſágra rendeltetett hijába való tu-
domáňnac általa, mely emberi

rendelés ſierint ez világnac be-
tűi ſierint, f és nem Chriſtus ſie-
rint vagyon. g
9 h Mert ő benne lakozic az I-
ſtenſégnec minden tellyeſſége ál-
lattya ſierint.
10 Es ő benne lőttetec tellyeſec-
ké,ki feie minden birodalomnac,
és minden hatalmaſſágnac.
11 i Kiben kőrnyűlis metéltet-
tetec,kéznélkűl való kőrnyűl me-
teléſſel, mikoron az teſtnec bű-
neinec állattyát,le vetkeztetec az
Chriſtuſnac kőrnyűl metéléſe
által.
12 k El temettettetec ő vele eg-
gyűt az kereztſégnec általa, ki-
nec általa ő véle eggyűt felis tá-
madtatoc az Iſten ereiénec hiti
által,ki fel támaztotta őtet az ha-
lálból.
13 Es titeket kic meg hóltatoc
vala az bűnőkben, és az ti teſte-
teknec kőrnyűl metéletlenſégé-
ben, ő vele eggyűt meg eleueni-
tet, l meg botſátuán ti néktec
minden bűneiteket.
14 m Es el tőrőluén az ceremo-
niáknac ellenűnc való kezűnc
iráſát,melly mi nékűnc ellenűnc
vala, és azt haſiontalanná tőué,
kerezt

[...]niaz Coloſ[...]e es Laodicea varosbe[...]liec fel ölis me[...]y nagy ſzorgalmatoſſaga [...]aggyon, keual[...]keppen pedig azokert à kic őtet nem lat[...]tac.
b: Meg mondgya mi iuab[...]ban mit ke[...]uan az [...] [...]ſabelieknec, es mi vegre ő felölöc ſzorgalmatos, tudni illic hogy vigaztalaſt vegienec, az az hogy lelki czendeſſeggel legyenec, melly vgy leſſen ha az hitben es ſzeretetben egybe köttettec lelſnec, nem[...] [...]hito.do[...]ſan el hitt ertelemnec, vagy az Iſtennec es az atyanac, es Chriſtusnac titkainac bizonios ertelmenec, mellyen erti az Euangeliumnac tudomaniat, &c.
c: Ezt azert mondgya. mert az Iſtennec igaz es iduöſſeges eſmereti czac az Ieſus Chriſtus altal vagyon.
d: Meg mondgya mi vegre monda hogy ez Chriſtusban vagyon az Iſten bőltſeſege, tudni illic hogy el ne czalattaſſanac, mert minden teuelgeſnec oka ez, nem tudni Chriſtuſt.
e: Meg mondgya menemő tudomantul oltalmazzac meg magokat, minden hamis tudomant pedig harom reſzre ozt, es harom felenec mond. Az elſő oly, mely emberi bőltſeſegnec ekeſen es ſettetes ſzolaſauăl el czal. Maſodic, melly emberi ſzokasbol es rendelesből all. Harmadic, melly Chriſtuſt meg egyeliti, es az ő tudomaniat, az Moſes Ceremoniaiual.

f: Ez vilagi betűnec neuezi az Moſes ceremoniaia ſzerint valo Iſteni tizteleteket, melliec altal az Iſten nepe vezereltetic vala az tőkelleteſſegre, melly az Chriſtusban vala, mikeppen hógi az gyermekec az betűknec tanulaſa altal vitetnec az bőltſeſegre.
g: Egy ſummaban minden tudomant karhoztat mely az Chriſtuſſal nem eggiez.
h: Okat mondgya miert hamis à tudomany mely az Chriſtuſſal ellenkezic, Mert Chriſtus tőkelletes Iſten es ember, es mindőmennie bőltſeſeggel tellies, annira hogy ſemmi fogiatkozaſa annac nintſen à ki hit altal biria Chriſtuſt.
i: Azoc ellen ſzol kic az Moſes ceremoniaiual tolgiac vala Chriſtuſt, es peldanac okaert az kőrnyűl metelkedeſt hozza elő, es azt mondgia hogy az nem ſzűkſeges, mert lelekben Chriſtus altal kőrnyűl metelkettőnc.
k: Az kőrnyűl meteles Ceremoniais helyebe, vagyon mas Ceremonianc, az kereztſeg, mellynec altala bizonſagot teſzen Iſten az mi vijulaſunkrol, tudni illic az bűnnec botſanattyarul, bűnnec eldőkleſeről, es bűnből valo fel tamadaſunkrol.
l: Nagy erőſſeg ez azoc ellen kic az Ceremoniakat mellyec Moſestől rendeltettec vala meg akartac vala iduőſſegekre tartani, Tinektec vgy mond nem artot az kőrnyűl meteletlenſeg hogy meg nem igazulnatoc Chriſtusban hit altal. Nem kell tehat az iduőſſegre az kőrnyűl meteles.
m. Itt kőzőnſegeskeppen ſzol minden ceremoniakrul, es az adoſſagrul valo kez iraſnac el ſzaggataſarol vőtt bizonſaggal erőſſiti, hogy azoc minket nem kőtelezznec. Bizoniara pedig az kic megis az Ceremoniakban keresic az iduőſſeget, es olliackal kőtelezic az hiuec lelket, à melliektől ſzabadultunc, bizoni az ördőg kezebe adgiac az mi keſat, hogy azzal vadolliianac minket &c.

kereztfára azt fel feſiituén.
15 [n] Es meg foztuán az birodal-
makat, és à hatalmaſſágokat, azo-
kat niluán mutogatta, diadalmat
véuén azokon az kerezt fa által.
16 [o] Senki azért titeket ne kár-
hoztaſſon az ételért auagy ital-
ért, vagy az innep napra, vagy vij
hóldnac napiára, vagy ſiomba-
toknac napiára nézue.
17 Mellyec à kŏuetkŏzendŏ
dólgoknac árnyéki, de az való-
ſág, Chriſtuſé.
18 [p] Senki ti tŏlletec az pálmát
el ne tſallya téttetes alázatoſſág-
nac általa, és Angyaloc tiszteleti-
nec általa, ŏ magát ollyakban a-
uatuán mellyeket nem látott, és
fel fuualkoduán vakmerŏképpen
az ŏ teſténec értelméuel.
19 Es nem ragaztatuán az fŏ-
hŏz, melynec általa az egéſſ teſt
az tagoknac egybe botſátáſa es
rakatáſa által, egybe foglaltat-
uán, és egybe kŏttetuén, neueke-
dic Iſten neuekedéſe ſierint.
20 [q] Annac okaért ha meg hal-
uán az Chriſtuſſal, meg ſiabadúl-
tatoc ez világnac betŭitŏl, miért
terhelitec magatokat Ceremo-
niáckal, mint ha ez világban élŏc
vólnátoc.
21 Ne egyed, ingyen meg ſe kó-
ſtóld, ingyen ſe illeſd?
22 Mellyec mind el veſinec azoc-
kal való éléſnec általa, mellyec
embereknec hagyományokból,
és tudományokból vadnac.
23 [r] Mellyec ióllehet bŏltſeſég-
nec láttatnac lenni, az ſiabad aka-
rat ſierint való Iſteni tiszteletért,
és az elménec téttetes alázatoſ-
ſágáért, és azért hogy teſteknec
nem kedueznec: mind az által
haſiontalanoc, miuel hogy az teſt-
nec hizlaláſára valóc.

k birodalkon es hatalmaſſagokra az ördöget erti: Azt mondgia azert hogy azokat meg foztotta az mi kez iraſunktol es az kardolaſra valo hatalomtul es az kerezt fa altal azokon diadalmot veuen, azokat nekie gyalazattiokra niluan mutogatta mint az diadalmaſoc ſzoktac az ellenſeget vagy attul niert predat mutogatni.

o: Be rekezti az elsŏ dologrul valo tractatuſt, es az kŏrnyŭl meteles melle tŏb peldatis hoz mellyec minket nem kŏtelezne, miuel hogy arnieki voltac az Chriſtuſnac, melly mi nekŭnc meg adattott.

p: Azoc ellen ſzol à kic emberi bŏltſeſeg nec ſzine alat chariac vala az biueket meg ezalni hamis tudomaniockal es keualkeppen az Angyaloknac tiszteleteckel, emberi alazatoſſag, vagy gyarloſagnac ſzine alatt. Kiknec azt mondgya hogy nem kell hinnŭnc, miuel hogy olliakrul ſzolnac mellyeket nem laitac, es ſel fuualkodasbol ſzolnac, az Chriſtuſtis az ŏ meltoſagatol meg foztiac, ki az ŏ teſtenec taplaláſara eleg volna. q: Itt immar harmad helyen diſputal az ollian hamis tudomaniok ellen, melliec az rauaſz alnoc emberektŏl gondoltattac haboruſagnac okaert, az az, hogy azockal tisztelec Iſtent. Azt mondgya pedig hogy azoc minket nem kŏtelezhetnec, mert Chriſtus altal ſzabadoſoc vagyunc, Mas az, hogy miuel [...]oc veſ[...]endŏc, nem tisztelhetie Iſten azoc altal, harmad hogy emberi talalmanyoc.

[...] lattatic benne lenni. Harmad hogy az teſtet gyŏtri, [...] tal ſemmi haſzna nintſen, mert ezec az teſtnec taplala azoc.

III. Rész.

1 [a] ANnac okaért ha fel tá-
madtatoc az Chriſtuſ-
ſal, oda fel valókat kereſſétec, ho-
lott az Chriſtus vagyon, az Iſten-
nec iobián ŭluén.
2 Oda fel valókra viſellyetec
gondot és nem ez fŏldiekre.
3 [b] Mert meg hóltatoc, és az ti
életetec el rŏytetet Chriſtuſſal az
Iſtennél.
4 Mikoron Chriſtus az mi éle-
tŭnc meg ielenendic, ackor tijs ŏ
vęle éggyŭt meg ielentec ditsŏ-
ſégben.
5 Ŏldŏklyétec meg azért az ti
fŏldi tagaitokat, az paráznaſágot
tiztátalanſágot, buiaſágot, gonoſi
kéuánſágot, és az fŏſuénſéget,
melly baluány imádás.
6 Melly dólgokért iŏ az Iſten-
nec haragia az engedetlen fiak-
ra.

[...] mondgya hogy à mi eletŭnc menyben vagyon Iſtennel C[...]

7 Mellyekben tijs iárt[...] a ré-
genten, mikoron azokban élné-
tec.
8 De moſt veſſetec le tijs mind
ezeket, az haragot, hertelen fel
geriedéſt, az gonoſſágot, károm-
láſt, és beſſédeknec tiztátalanſá-
gát, az ti ſiátokból.
9 Ne hazudgyatoc egy más el-
len, miuel hogy le vetkeztétec a-
maz ô embert az ô tſelekedetiuel
egybe. c
10 Es fel öltöztétec amaz wij
embert, mellynec vijulaſa vagy-
on, annac ábrazattyához illendö
eſméretben, az ki teremtette azt. d
11 e Holott nintſen Görög és Si-
dó, környül metélkedés, és kör-
nyül metélkedetlenſég, pogány,
Scythiai, ſiólga, ſiabados: hanem
mindenekben minden az Chri-
ſtus.
12 f Ö tözzetec fel annac okaért
mint Iſtennec választotti, ſientec,
és ſierelmeteſec, az könyörületeſ-
ſégeknec indulattyát, az kegyel-
meſſéget, alázatoſſágot, ſiéledſé-
get, tſendeſſéget.
13 El türuén egy máſt, és meg
engeduén egy máſnac, ha vala-
kinec valaki ellé panaſiſia vólna,
miképpen az Chriſtuſis meg en-
gedett néküenc, azonképpen tijs.
14 Mind ezeknec felötte pedig
öltözzetec fel az ſieretetet, melly
az tökélleteſſégnec kötele. g
15 Es az Iſtennec békeſége h wral
kodgyéc az ti ſiiueitekben, mely-
re hiuattatokis egy teſtbe, és le-
gyetec keduesec.
16 Az Christuſnac beſiéde la-

c: Az mit ez előt monda bűnnec hala-l. nac, es men nyeieknec ke-reſeſenec, azt itt mondgya ô embernec kenetesenec es wij embernec fel ô töze tesnec, melly ket dologban áll az wij ſzületes.
d Az életnec wijſága vagyon az értelemben, mellynec általa el valtozic az ember az teremtö Iſtennec abrazattyára.
e: Az az nintſen ſemmi valogatas ebben akar mi ſoda nemzet legyen az ember, akar Sido, akar pogany, mindennec illyen elő[...] hevan le[...]. Tehat az Sido Ceremoniakban nem áll az Iſteni tiſztelet.
f Kenalkep- valo értelemre [...] az hiueket.
g Tökélleteſſégnec kötele.

[...]zzéc ti bennetec böſéggel, min[...]
[...]en bölTſeſéggel: tanituán és int-
uén egy máſt ti magatoc között,
Pſalmuſockal, ditiéreteckel, és
lelki éneckeckel, nagy keduel éne-
keluén az ti ſiiueitekben az Wr-
nac.
17 Es valamit tſelekeztec beſiéd-
del, auagy tſelekedettel, az Wr
Ieſuſnac neuébe tſelekedgyetec,
hálákat aduán Iſtennec, és az A-
tyánac ô általa.
18 i Ti aſioni állatoc, az ti ſáiát
Wraitoknac birodalmában le-
gyetec, az miképpen illic az Wr[...]
ban.
19 Férfiac ſiereſſétec az ti fele-
ſégteket, és ne legyetec azoc ellen
mérges keduüec.
20 Ti magzatoc, engedelmeſec
legyetec az ti ſiüleiteknec min-
denekbe, mert ez az Wrnac ked-
ues.
21 Atyác ne boſiſiontſátoc az ti
magzatitokat, hogy kétſégbe ne
eſſenec.
22 Ti ſiólgác engedelmeſec le-
gyetec mindenekben azoknac az
kic néktec Wraitoc teſt ſierint
nem tſac ſiem elött ſiólgáluán
mint az kic embereknec igyeke[...]
nec kedueskedni, hanem tizta ſii[...]
uel, féluén az Iſtent.
23 Es valamit tſelekeztec, ſiiue[...]
tec ſierint tſelekedgyetec, min[...]
az Wrnac és nem embereknec[...]
24 Tuduán hogy ti az Wrtó[...]
veſiitec az örökſégnec iutalmá[...]
mert az Wr Chriſtuſnac ſiolgá[...]
toc.
25 Az ki pediglen boſiſiút té[...]

ſien[...]

ßen, az ö boßßú tételénec ir ál-
mác el véßi: és nintſen ßemély
válogatás.

IIII. Rész.

1 TI Wrac igaſſággal és e-
gyenlöſéggel legyétec az
ti ßólgaitokhoz, tuduán hogy ti
néktekis Wratoc vagyon men-
nyekben.
2 Az könyörgéſekben álhatato-
ſoc legyetec, vigyázuán azokban
hálá adáſſal.
3 Könyörögvén mi éröttünkis,
hogy az Iſten meg niſſa mi né-
künc az ö beßédénec hirdetéſé-
nec aytaiát, hogy ßólhaſſuc az
Chriſtus titkait, mellyért én fo-
golis vagyoc.
4 Hogy azt niluán valóuá te-
gyem az miképpen nékem ßól-
nom kell.
5 Böltſen viſelliétec magatokat
az idegenekhöz, az ió alkolma-
toſſágot árronis meg váltuán.
6 Az ti beßédetec mindenko-
ron kedueſſéggel mint egy ſóual
meg ſózatott légyen, hogy meg
tudhaſſátoc mi módon kellyen
mindennec meg felelnétec.
7 Az én dólgaimat meg beßélli
néktec az Tychicus az én ßerel-
mes atyámfia, és hiw ßólga, és
ßólga tárſom az Wrban.
8 Kit annac okaért küldöttem
ti hozzátoc hogy meg értſe az ti
dólgaitokat, és meg vigaztallya
az ti ßiueiteket.
9 Az Oneſimuſſal hiw és ße-
relmes atyámfiáual, ki ti közzü-
letec való, mindeneket azért ti
néktec az mellyec it vadnac, meg
beßéllenec.
10 Kößönt titeket az Ariſtar-
chus, az én fogoly tárſom, és az
Marcus, Barnabáſnac nénnye
fia,[b] ki felöl parantſoltam vólt
néktec, hogyha hozzátoc mé-
nend, be fogadgyátoc.

[b] Vagy nabáſnac hone.

11 Es az Ieſus ki hiuattatic Iu-
ſtuſnac, kic az Sidóc közzül va-
lóc, tſac ezec kic engem ſegéllet-
tetec az Iſtennec orßágában,[a]
vóltanac énnékem vigaztalá-
ſomra.

[a] Az Iſt orßága az Euan liómot.

12 Kößönt titeket az Epaphras,
ki ti közzületec való, mindenko-
ron tuſakoduán ti éröttetec az
könyörgéſekben, hogy meg ál-
haſſátoc tökélleteſen, és be tel-
uén az Iſten akarattyáual.
13 Mert bizonſágot téßec ö fe-
löle, hogy ö ti felöletec felötte
igen ßorgalmatos, és azoc felöl
kic Laodiceában és Ierapolisban
vadnac.
14 Kößönt titeket amaz ßerel-
mes Oruos Lucáts, és az De-
mas.
15 Közöntſétec az atyafiakat,
kic vadnac Laodiceában, és à
Nymphant, és az gyülekezetet
melly az ö házában vagyon.
16 Es mikoron el oluaſtatic ti
nálatoc ez Epiſtola, azt miuellyé-
tec, hogy az Laodiceábéli gyü-
lekezetbennis el oluaſtaſſéc: és
az melly leuél az Laodiceábélie-
ké, tijs el oluaſſátoc.
17 Es meg mondgyátoc az Ar-

chippusnac, meg lássad hogy az
melly szolgálatot az Wrban vöt-
tél, azt be töltsed.
18 Köszönetet iroc énis Pál az
én száját kezemmel meg emlekez-
zetec az én fogságimról. Kegye-
lem légyen ti veletec, Amen.

PAL APASTALNAC
THESSALONICABA IROTT
ELSŐ LEVELE.

ELSŐ RESz.

1 PAal, és Siluanus és Timotheus, az
Thessalonicábéliec gyülekezetinec,
az Atya Istenben és az Wr Iesus
Christusban kegyelem néktec és
békeség az Istentöl à mi atyánk-
tól, és az Wr Iesus Christustól.

a: Hala adassal kezdi az leuelet, halakat ad pedig az Thessalonicabeliec hiti ert, szeretetiert, es az ö türö remensegekert:

2 a Hálákat adunc az Istennec
mindenkoron mindentec felöl,
emlekezuén róllatoc az mi imád
ságinkban.
3 Szüntelen elménkben elö
számláluán az ti erös hiteteket,
és az ti munkás szerelmeteket, és
az ti türö reménségteket az mi
Wrunc Iesusban Isten elött, és
az mi atyánc elött.

b: Az valaztasnac gyümölcse az hit, szeretet, remenseg.

4 b Tuduán ezt szerelmes aty-
ámfiai, hogy ti az Istentöl válaz-
tattatoc.

c: Az Thessalonicabeliec valaztatasa ezzel bizonyos, mert az tanitasa erös es hatalmas volt, es az Euangeliomot vöttec örömest, es nec peldaikat követték, es hitekröl hangot tesznek, es az Apostolnac velec vólo dayhasat hirdetic

5 c Mert az mi Euangeliumonc
nem állot ti nállatoc tsac besiéd-
ben, hanem Isteni eröbenis, mind
szent lélekben, mind pediglen bi-
zonyos hitelben: miképpen tud-
gyátoc minemöuec vóltunc ti
köztetec, ti éröttetec.
6 Es ti mi kövelöinc löttetec és
az Wré, minec vtánna az igét be
vöttétec vólna mind soc nyo-
moruággal, mind szent léleknec
örömében.
7 Vgy annira hogy példác vól-
tatoc minden hiuöknec Mace-
doniában és Achaiában.
8 Mert ti töllетec ki zendült az
Wrnac besiéde nem czac Mace-
doniában és Achaiában, hanem
annac felötte minden helyen az
ti hitetec melly Istenben vagyon,
ki teriedett, annirá hogy nem
szükség mi nékünc arról valamit
szólnunc.
9 Mert azoc ö magoc hirdetic
mi felölünc, minemö menete-
lünc vólt ti közzétec, és mimó-
don